

শ্ৰীৰাধাৰ

কলঙ্ক শুদ্ধি ।

(অসমিয়া ভাষাৰ পুথ)

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ সবকাৰ দ্বাৰা ৰচিত ।

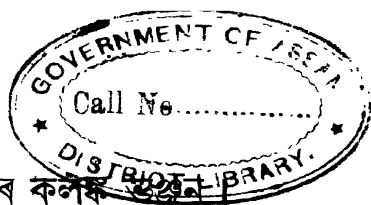
গুৱাহাটী আসাম ।

— — — — —
প্ৰথম তাঙৰণ
— — — — —

আসাম বিহাবাবী গোবীশঙ্কৰ যন্ত্ৰত ।

ছপা হ'ল

বেচ ১০ ছয়জনৰ মাত্ৰেণ ।

শ্রীবাধাৰ কলিকতা

(অসমীয়া ভাষাত পঢ়)

শ্রীমহেন্দ্ৰ নাথ সৰকাৰ দ্বাৰা ৰচিত ।

গুৱাহাটী, আসাম ।

শ্রীযুত চাঁক চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা ঠাকুৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত ।

চিংলিজান হেলেম ।

“গুণীয়ে আনন্দ লভে গুণীৰ লগত ।

নিগুণীয়ে কিতো পাব গুণী ওচৰত ।

অলিয়ে বনৰ পৰা পৰে পদুমত ।

নেঘাই ভেকুলী তেওঁ থাকিও লগত । ”

হিতোপদেশ ।

বেচ ১০ ছয় অনা মাথোন ।

DISTRICT LIBRARY
(HEM BARUA COLLECTION)

পাতনি ।

গুণী স্ত্রী সমাজক কবিছে বিনয় ।
কলঙ্ক ভঞ্জন যেন সকলোবে লয় ।
শ্রী য গুণহে দেখে দাম নিতিচাবে
কলঙ্ক ভঞ্জন লিখি এই ভবদাবে ।
ভাবান্তর কিস্ব কোনো পুথিব নকল
নহয় ইখন মোর বসিত কেবল ।
কলঙ্ক ভঞ্জন লিখ কলঙ্ক ভঞ্জন
এই খেঁচাব পাতে পাতে কবিছে গমন ।
ঠায়ে ঠায় বিচারিলে হুঁ দোষ পাব
কৃপাকবি সেই দোষ মোক দেখুবা ।
নাই মোর বিদ্যা বুদ্ধি নাই একে গুণ
পুথি বিবচনে নই নহুঁ নিপুন ।
কলঙ্ক ভঞ্জন যেন ক্ষমি মোর দোষ ।
কলঙ্ক ভঞ্জন লিখি এই ভবদাবে ।
কলঙ্ক ভঞ্জন লিখি এই ভবদাবে
কলঙ্ক ভঞ্জন লিখি এই ভবদাবে ।
কলঙ্ক ভঞ্জন লিখি এই ভবদাবে ।

জ্ঞান দিছে বেলি হল ওলোৱা গোপাল ।
আহি পালে গৰখীয়া ব্ৰজৰ ছৱাল ।
বেলিহোৱা দেখাপাই হাতে লই বেণু ।
ওলাল চাৰিব গৰু যশোদাৰ কাণু ।
আদৰেৰে কয় মাকে মোৰ বাচা ধন ।
ইবেশে দেখুৱা বাছা এবাৰ নাচন ।
জননীৰ কথাশুনি নাছে শ্যাম কায় ।
ভৰিত নুপূৰ বাজে মুখে বাঁহী বায় ।
ত্ৰিভঙ্গ ভঙ্গীৰে নাচে শ্ৰীনন্দ নন্দনে ।
দেখি অতি পৰিতোষ জননীৰ মনে ।
নাচোঁতে নাচোঁতে বৰ য'মিলে কপাল ।
মুৰ্ছা হৈ পৰিগল নন্দৰ ছুলাল ।
নন্দ নন্দবানী ছয়ো কৰে হাঁহাঁকাৰ ।
পুত্ৰ শোকে জ্ঞান শূন্য হল যশোদাৰ ।
হায়ঁ!হায়ঁ! কিনোহল ইকি মৰ্বনাশ ।
বাছাৰ জীৱনে আৰু কি আছে বিশ্বাস ।
হাঁয় বিধি কোন পাপে এনে শোক দিলি ।
দানকৰি পুত্ৰনিধি কিয় কাটিলি ।
কিয় অভাগিনী মই নাচিবলৈ কলো ।
কিয়নো ৰাক্ষসী দৰে দয়া শূন্য হলো ॥

আই! বাছা কোলাত্ উঠা আই বুলি বুলি ।
খুলি গুচাই কোলাত্ ল'ষ্ট ছয়ো হাতে তুলি ॥
ক্ষীৰ সব ননী লাক আক কোনে খাব ।
মাই বুলি মাতি কোনে আমনি লগাব ॥
যশোদাৰ ভৰা ঘৰ আজি সূদা হ'ব ।
নিষ্ঠুৰ যমে যে মোৰ ল'ৰা কাঢ়ি নিব ॥
এনেকুৱা দুৰ্ভাবনা অভাগীৰ মনে ।
সপোনতো হোৱা নাই হাঁয় কোনো দিনে ॥
বুকু ভুকুৱাই কয়, যা জীব ওলায় ।
মৰা ল'ৰা আগে লই কিয় আছ চাই ॥
শিলো ফাটে এনে দুখ সহিব নোৱাৰি ।
অভাগীৰ দেহে আছ কিনো আশা কৰি ॥
পূৰ্বে কাৰোবাক পুত্ৰ শোক দি আহিলো ॥
নতুবা কোনোৰ ল'ৰা কাঢ়ি আনিছিলো ॥
সেয়েহে কৃষ্ণক মোৰ অল্প আয়ু কৰি ।
যশোদাক মাৰে এই পুত্ৰ শোকে পুৰি ॥
হাঁয় ! বিধি কলৈ গলি দেখাদে এবাৰ ।
সহিব নোৱাৰা দুখ চাহি যশোদাৰ ॥
বিধি হই কি অবিধি এনে অবিচাৰ ।
মাক বাপেকক থই পুত্ৰৰ সংহাৰ ॥

তই কি জগত কৰ্তা তোৰ কৰ্তা নাই ।
 কৰ্তা থকা হলে কিয়, পাবি এনে ঠাই ।
 যদি তোৰ কৰ্তা আছে প্ৰতি ফল পাবি ।
 কুকম্বৰ ফল তই নিশ্চয় ভুগিবি ।
 শাকৰ বুকৰ পৰা পুত্ৰ নিয় কাটি ।
 মৰিব মৰিবি তই পুত্ৰ শোকে পাবি ।
 ঘূৰি গোপালক কই খৰি আকোবালি ।
 মাতে গৰখীয়াই, কিয় শোৱা অত বেলে ।
 শ্ৰীদাম স্ৰদাম দাম স্ৰবল বালকে ।
 মতিৰ লাগিছে আহি বহি চোতালতে ।
 ইমান টোপনী বাছা মাৰ নাই গাত ।
 মাতে তাহি লম্বা হতে উঠি দিয়া মাত ।
 গৰখীয়াবোৰ দেখে তোৰ মৰমৰ ।
 মতিছে নেমাত কিয় পৰা চোতালৰ ।
 কুম্ব কুম্ব বুলি সবে চিঞৰি ফুৰিছে ।
 মাত নলগোৱা বাছা কোনে কি বুলিছে ।
 তেদিন মাখন চোদ বুলি বান্ধি যো ।
 দুক্ট লৰা বুলি বহু গালি পানিছিলো ।
 শাক বাপা ! কেতিয়াও একো কোৱা নাই
 উঠা বাছা চন্দ্ৰ যুগে বোলা আই আই ।

শোকাভুৰা জননীৰ একো জ্ঞান নাই ।
তথাপিভো চুমা খাই নুঠ নে কানাই ।
বুলি মাতে ঘনে ঘনে কয় হাঁয় বাছা ।
হাত দি দেখিছে গাত পানী যেন চেচা ।
জীবনৰ ধন মোৰ অমূল্য ৰতন ।
ৰক্ষা কৰা ৰক্ষা চণ্ডি দুখুণীৰ ধন ॥
অভাগাক মাৰি নিয়া, পুত্ৰ দান দিয়া ।
বাছা বিনে যশোদাৰ কাটি যাই হিয়া ॥

—•*•—

যশোদাৰ ভগবতী স্তব ।

বহু যাগ যজ্ঞ কৰি, পূজা কৰি হৰ গোৰী,
পুত্ৰধন পালো অভাগিনী ।
আপোন কৰম ফলে, হৰণ কৰিলে কালে,
দয়া কৰা পতিত পাবনি ॥
আছিলো সন্তান হীনা, যি দুঃখ সন্তান বিনা,
সহজে সিহুখো সহিছিলো ।
কিয় জপতপ কৰি, পুত্ৰবৰ ভিক্ষা কৰি,
এই পুত্ৰ গৰ্ভে ধৰিছিলো ॥

পুত নৰকৰ পৰা, উদ্ধাৰ পুত্ৰৰ পৰা,
আছে এই শাস্ত্ৰৰ বিধান ।
অভাগী কৃষ্ণৰ মাক, পূজা কৰি বৰদাক,
বৰ মাগি ললে পুত্ৰদান ॥
হাঁয় ! হাঁয় ! ছুৰদৃট, সাহিব নোৱাৰো কৰ্ত,
নৰকে যাতনা এনে নাই ।
কদাপী নহয় এনে, পুত্ৰ শোক জালা যেনে,
দিয়া দুৰ্গা নৰকে পঠাই ॥
পুত নৰকলৈ যাম, নৰক যাতনা পাম,
যশোদাৰ নাই তাত ভয় ।
অসহ্য দুখৰ পৰা, আই মোক বক্ষা কৰা,
পুত্ৰ শোকে দহিছে হৃদয় ॥
নাৰীহই মাক হোৱা, এনে পুত্ৰ শোক পোৱা,
কি যে দুখ জানে সেই জৰ্না ।
এই যশোদাৰ দৰে, যি জৰ্নাৰ পুত্ৰ মৰে,
আনে কিনো বুজিব জননি ॥
ভালে আছে বজা নাৰী, নমৰে শোকত পুৰি,
মোক দুৰ্গা কিয় পুত্ৰ দিলি ।
কেনেকুৰা চতুৰালী, দুখ হাৰি হে মা কালি,
দান কৰি পুত্ৰ কাটি নিলি ॥

আত্মহত্যা মহাপাপ কৰিব নেপায় ।
কিন্তু পুত্ৰ শোক আৰু সহ্য বৰ দায় ॥
হাতযুৰি কয় নন্দে ক্ষমা নাৰায়ণ ।
বিপদৰ পৰা ৰাখা ব্ৰহ্ম সনাতন ॥
মৰিম কলহ বান্ধি আপোন গলত ।
যাওঁ এই বুৰ মাৰেঁ। যমুনা জলত ॥
এই বুলি নন্দৰাজে পাগলৰ প্ৰায় ।
যমুনা নদীৰ পিনে লৰ মাৰি যায় ॥
হাতে ধৰি উপানন্দে নোৱাৰে ৰাখিব ।
কয়, কিয়, ৰাখ ধৰি, নোৱাৰেঁ। সহিব ॥
ইপোৰা জীৱনে মোৰ কোন প্ৰয়োজন ।
নাৰাখেঁ। জীৱন ভাই ! বিনে কৃষ্ণ ধন ॥
জ্বলিছে পুৰিছে মোৰ গোটেই শৰীৰ :
তেওঁ পোৰা জীৱ কিয় নহয় বাহিৰ ॥
নন্দ নন্দৰানী আৰু কান্দে উপানন্দে :
ব্ৰজ নৰনাৰী সবে মহা নিৰানন্দে ॥

গৰখীয়া বিলাকৰ শোক ।

গৰখীয়া সকলোৱে কৃষ্ণ কৃষ্ণ বোলে ।
কান্দিছে আকুল হই নন্দৰ চোতালে ॥

শ্ৰীদাম স্তদাম আদি মাটীত বাগৰি ।
চিঞৰি কান্দিছে কলৈ গলি বংশীধাৰি ॥
দেখা দে জীবন কানু নুলুকাৰি ভায় ।
তোৰ দৰে বন্ধু আক গৰখীয়া নাই ।
সউ দেখা ধেনুগণে উৰ্দ্ধগুথ হই
কান্দিছে আফুট মাতে কৃষ্ণ কৃষ্ণ কই ।
প্ৰতিজ্ঞা কৰিলো আমি নচৰাও ধেনু ।
লগত নাষাৰ মানে তই শ্যামতনু ।
তই যদি এৰি গলি আমাত কিকাম ।
বুজিলো বিধতা হল গৰখীয়াৰ বাম ।
উঠা কৃষ্ণ ! উঠা দাদা ! হাঁহি কথা কও ।
গৰখীয়াৰ তয় দাদা একোয়ে নহও ।
যদি তই উঠি মাত নিদিয় কানাই ।
জগতে দেখিব আজি ব্ৰজৰ বিলাই ।
যশোদা মাৰে কি মাথোঁ পুত্ৰ হেৰুৱাব ।
ঘৰে ঘৰে তোৰ শোকে অনল জ্বলিব ॥
মাতৃ পিতৃ ভক্তি শ্ৰদ্ধা সকলোকে এৰি ।
নিশ্চয় মৰিম আজি যমুনাত পৰি ।
বৰখীয়াৰ তয় কেনে মৰমৰ ধন ।
দেখি আচৰিত হ'ব জগতৰ জন ।

ভক্তি প্ৰেম শ্ৰদ্ধা তিনিই একে লগ্ন কৰি ।
মনত যিভাব হয় হেৰা বংশীধাৰি ।
সেই ভাবে আমি তোক কৰেঁ। দৰশন ।
নিশ্চয় জানিবি তয় বখীয়া জীৱন ।
কৃষ্ণহীন প্ৰাণ ভাই ! নোৱাৰেঁ। ৰাখিব ।
কৃষ্ণশূন্য ব্ৰজ আৰু নোৱাৰেঁ। দেখিব ।
দেখা দদা ! দেখা এই বলাইৰ দশা ।
শোকত অজ্ঞান নাই জীৱনৰ আশা ।
সাধক স্তদামে চাৰেঁ। ওপৰলৈ চাই ।
পাগলৰ দৰে কয় কৃষ্ণ আৰু নাই ।
মেঘ বৰণীয়া কৃষ্ণ লুকালে মেঘত ।
মনিব নোৱাৰি সউ নীলা আকাশত ।
কপটী আকাশো আজি নীলা হৈ ব'ল ।
সকলোকে নীলা দেখোঁ, কৃষ্ণ কলে গল ।
বগাহোৱেঁ। হে আকাশ ! নীলাবস্ত্ৰ এৰি ।
বগা আকাশত দেখা পাম নীলা হৰি ।
নেপাওঁ ইয়াত বলে আকাশলৈ যাওঁ ।
কিজানি তালৈ গ'লে তাতে দেখাপাওঁ ।
এইবুলি উৰিবলৈ ধৰেঁ।তে স্তদাম ।
পৰিলে আচাৰ খাই ধৰিলে স্ত্ৰীদাম ।

তথাপিতো হৃদামৰ গাত নাই তত্ ।
মন প্ৰাণ সঁপি দিছে কৃষ্ণ চৰণত ।
ব্ৰজৰ বখীয়াবোৰ সবে এই দৰে ।
কান্দিছে কৃষ্ণৰ শোকে বিষাদ অন্তৰে ।
কৃষ্ণভক্ত মাধুগণ কৃষ্ণৰ সমান ।
ভক্তক ভক্তি কৰে নিজে ভগবান ।
এতেকে প্ৰণমো মই ভক্ত সকলক ।
ভক্তি ভাণে ব্ৰজনাঙ্গী গোপ বালকক ।
শ্ৰীদাম হৃদাম দাম স্তবলাদি কৰি ।
কৃষ্ণভক্তে সেৱকক বাখা দায় কৰি ।

—*—

শ্ৰীকৃষ্ণৰ চিকিৎসা ।

বৃন্দাবন মধুৰাত, ওজা আছে যিঠানত,
একে একে সকলো মাংতিলে ।
কোনো জাবে মন্ত্ৰমাতি, কোনোৱে দৰব জাতি,
কোনোৱে মূৰত ভৰণ দিলে ॥
বামওজা নাড়ীধৰি, ক'লে দেখে চেক্টা কৰি,
ধৰা এটি নীলকণ্ঠ বৰি ।
একত্ৰোলা পৰিমাণে, আদা মউ অনুপানে,

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

এতিয়াই খুৱাই দে মাৰি ।

জয় ওজা আহি কয়, দেৱে ধৰা বোধহয়,
বহুতক দেৱে ধৰি মাৰে ।

পথাৰত গক চৰে, ছুপৰ গধূলী পৰে,
দেৱতাৰ দৃষ্টি হ'ব পাৰে ।

নহক পিয়াজ পুৰি, নাকৰ আগত ধৰি,
পৰীক্ষা কৰিম এতিয়াই ।

যদি তাতে তত পাই, সটাকৈয়ে দেৱতাই,
ধৰা বুলি জমা যাব আই ।

এৰিৰ চোকোৰা লই, ঔষধ মাজত থই,
তিনি বৰণীয়া সূতা আনি ।

কবচ এটা দিম আই, আক একো ভয় নাই,
বাপাৰ নহয় একো হানি ॥

ওজনী কাণ্ডী বুঢ়ী, হাতত লাখুটী ধৰি,
আহি পালে নন্দৰ চোতাল ।

বুঢ়ীয়ে বুলিছে কান্দি, সটাকৈছোঁ বুঢ়ী বান্দি,
ভয় নাই বাপা আছে ভাল ।

আই দেউ চাওঁ নই, নকৰিবি ভয় তই,
কুবীৰৰ লীলা হ'ব পায় ।

ঘনুনাৰ পাৰে ফুৰে, বালকৰ স্বভাৱেৰে,

হ'ব পাৰে যমুনাৰ দায় ।
নতুন টেকেলী আনি, ভৰাই যমুন পানী,
বগা সূতা মেৰিয়াই দিয়া ।
সেন্দুৰৰ ফোঁট দিয়া, একো ভয় নাইকিয়া,
এতিয়াই বাপা হব থিয় ।
কুবীৰ দেৱতা পুজি, ভাল বেয়া পাম বুজি,
কি দোষত পৰিছে কানাই ।
পকালোঁ মূৰৰ চুলি, জয় দুৰ্গা দুৰ্গা বুলি,
কত লৰা ছোৱালী জীয়াই ।
তিনি দিনা মৰা হক, মাত কথা বন্ধ বক,
তাকো মই চাওঁ একবাৰ ।
মাপে খোৱা দেৱে পোৱা, এইদৰে মুৰ্ছা যোৱা,
ফাগুণীয়ে পাৰ্শ্ব সাহিবৰ ।
কৃষ্ণচন্দ্ৰ নাই মাৰে, ওজা বোৰে চেৰ্টা কৰে,
জাৰি পূজি দাক দৰবেৰে
সকলোৱে আশাহীন, কয় আক কোনো দিন,
জীৱ আছে একেদৰে ।

যেনেদৰে ইচ্ছা কৰা, পৰীক্ষা কৰিব পাৰা,
পাপ থাকে ভুঞ্জিব দুৰ্গতি ॥

পাপ কৰে মনে মনে, ভালবেয়া নিজে জানে,
কাৰো আগে কোনেও নকয় !

অম্বকী অম্বকী ভাল, শুনি আছো চিৰকাল,
আজি পালো তাব পৰিচয় ।

নিম্নাতী যিমান তিৰি, প্রকাশ্যে বা গুপ্তকৰি,
সকলোৱে পৰশিছে পাপে :

নাইবা নমাতে কিয়, কাৰ মাধ্য হ'ক ঠিয়,
সতীয়ে কি পৰীক্ষালৈ কঁপে ।

নিশ্চয় ব্ৰজৰ নাৰী, সকলোৱে ভ্ৰষ্টাচাৰী,
সতী হলে নামাতি কি কয় ?

ভ্ৰষ্টা অপবাদ লই, কিকাম জীয়াই ৰই,
মৰিলে কলঙ্ক দূৰ হয় ।

কোনেও নামাতা চোন, কোন বাঙ্গ কোনে সোন,
বাঙ্গৰ চিনাকী সবে দিলা ।

ৰূপৰ ভবাল লই, মানুহক দেখাবলই,
সাজি পাৰি সবে আহিছিল। ॥

অসতীৰ গুথ চাই, জীবনত কাজ নাই
ব্ৰজপুৰী নাৰী হীনা কৰ ।

এতিয়াই যাগৈ মৰি, ডিঙ্গিত বান্ধি কাঁচি জৰি,
দয়ামায়া এৰি সংসাৰৰ ।

আহি এক গোৱালিনী, বৰ বৰ কথা শুনি,
কয় হেৰ কাঙ্গালীৰ মাক ।

মনে মনে থাক আই, কিয় কৰ মিছা হাই,
যাৰ ইচ্ছা পৰীক্ষালৈ যাওক ।

কিয় বৰ কথা কৰ, তই যদি সতী হব,
পানী আনি জীয়াগৈ গোপাল ।

সংসাৰে যশস্যা বৰ, সকলোৱে সতী কব,
বকি কিয় কৰ খৰিয়াল ?

যি কৰিছ ডেকা দিনে, বৃন্দাবনে সবে জানে,
দিন গই পাহৰিলি নে কি ?

মুখ ৰাখি কথা কৰি, নাইবা মৰ্জ্জাত পাবি,
কাঙ্গালীৰ ঘৈনীয়েকে নে! কি ?

চালনী বেজীক কয়, কাৰ প্ৰাণে সহ হয়,
আপোনা দোষত চকু নাই ।

যাবদে যি যাৰ পাৰে, কোনেনো নিষেধ কৰে,
অকাৰণে নকৰিবি হাই ।

কোন সতী কোন ভ্ৰষ্টা, কোন শিষ্টা কোন ছুফ্টা,
নাজানি নুশুনি দোষ দিয়া ।

পৰনিন্দা এনেদৰে, কোনে নো সহিব পাৰে,
নিন্দা শুনি ফাটি যাই হিয়া ।

ইচ্ছাহলে যাব পাৰে, কোনে কাক ভয় কৰে,
মন নাই নেজাওঁ পানীলৈ ।

তই বুলিবৰ কোনে, তোৰ কথা শুনে কোনে,
কোন তোৰ তলতীয়া অই ।

ব্ৰজৰ তিৰোতা বোৰে, এনেদৰে হাই কৰে,
ৰোহিনীয়ে কয় মোৰ আই ।

মিছা কিয় কৰা হাই, আমাৰ আপদ চাই,
ক্ষমা কৰা দন্দে কাম নাই ॥

যশোদা ৰাণীয়ে অতি নিৰাশ অন্তৰে ।

সকলোকে সোধে বাছা জীয়ে কিনো দৰে ।

বৃন্দাবনে সতীনাৰী পোৱা মহাভাৰ ।

কোনে পাৰা ইবিপদে কৰা হে উদ্ধাৰ ।

সখীয়েকে কয় সখি ! নকৰিবা ভয় ।

জটীলা কুটীলা সতী সকলোৰে কয় ।

মাতিলে আহিব পাৰে গই ঘৰলই ।

যেনেকই হক সখি ! মাতি আনো গই ।

ৰাণীয়ে বেগেৰে গল জটীলাৰ ঘৰে ।

দেখাপাই জটীলাই সমাদৰ কৰে ।

বাণীক আসন আনি বহিবলৈ দিলে ।
মিঠা মাতে সোধে আই ! কিয়নো আহিলে ।
যশোদাই কয় মোৰ পুৰিছে কপাল ।
মূৰ্ছা গই জ্ঞানহীন আমাৰ গোপাল ।
বৈতে আহি কলে বহু কৰি গণা পঢ়া ।
সতীয়ে আনিলে পানী যমুনাৰ পৰা ।
তাৰে মাৰি গোপালক ঔষধ খুৱালে ।
ৰক্ষাপাৰ বাছা মোৰ এই কথা কলে ;
এতেকে আহিলেঁ। সতি ! তোমাৰ ওচৰে ।
মাৰ জীয়েৰৰ গুণ বিদিত সংসাৰে ।
গোপালৰ জীৱদান কৰি গুণবতি ।
যশোদাক ৰক্ষা কৰা বাখা নিজ খ্যাতি ॥
জটীলাই দুখ কৰি কয় ৰাজ ৰাণী ।
বৰ দুখ পালেঁ। এই কুদম্বাদ শুনি ॥
আশীৰ্ব্বাদ কৰেঁ। ভাল হক নীলমণি ।
গুচোক আজিৰ পৰা সকলো বিধিনি ।
এই বুলি জটীলাই ভিতৰলৈ গৈ ।
জীয়েক লগত মাকে নানা কথা কয় ।
গোপাল মৰিল শুনি কুটীলাই কয় ।
মৰক মৰক কৃষ্ণ পাপী দুৰাশয় ।

ইবোৰত কৈয়ো বঢ়া আছে ৰূপবতী ।
যিক্ৰপত মোহ যাই নিজে ৰতিপতি ।
সোনৰ প্ৰতিমা সবে ব্ৰজৰ স্তম্ভৰা ।
সকলোৱে গিৰ্ণটকৰা নাই সতী নাৰী ।
বৰলাজ কিনো কাজ মানুহী শৰীৰে ।
নাৰীকুলে কালিদলি উপজি সংসাৰে ॥
জানকী সাবিত্ৰী সতী ভুবনে বথানে ।
জটীলা কুটীলা নাম বহুতে নাজানে ।
দেখিব জগতে আজি কোন হয় সতী ।
কোন সাধ্বী পতিব্ৰতা গুণে গুণবতী ।
জটীলা কুটীলা কিস্বা সাবিত্ৰী জানকী ।
কেশ সেতু পাৰ হৈ দিওগৈ চিনাকী ।
হাজাৰ বিষ্কাৰ জাৰি কাষে কৰি লই ।
কাৰ সাধ্য আনে পানী সেতু পাৰ হই ।
সাবিত্ৰী জানকী সতী নাম লোপ হব ।
জটীলা কুটীলা সতী সকলে পূজিব ।
জটীলাৰ বৰ কথা সহিব নোৱাৰি ।
মালতীয়ে কয় শুনা হে জটীলা খুৰি ।
কিনো বৰ কথা কওঁ কৰি অহঙ্কাৰ ।
আগে গৈ পানী আন সেতু হৈ পাৰ ।

যেনে অহঙ্কাৰ তোৰ নাই লাজ ভয় ।
মনে হয় এনে গঁপ ববৰ নহয় ।
সাবিত্ৰী জানকী নিন্দা সহজে কৰিলি ।
নিজমুখে আপোনাৰ গুণ বখানিলি ।
দৰ্পহাৰী নাৰায়ণ নাজাননে আই ।
মনে মনে আন পানী নকৰিবি হাই ।
পানী আনি পাচে তই বব কথা কবি ।
সংসাৰতে তিৰোতাৰ মূৰত উঠিবি ।
এতিয়াও আনিলে যোৱা নাই জন ।
আগেয়ে কৰিলি সীতা সাবিত্ৰীক তল ।
যি সীতা সাবিত্ৰী সতী দেৱতায়ো পূজে ।
ক্ষুদ্ৰ গোৱালিনী তাৰ মহিমা কি বুজে ॥
শালতীৰ কথা শুনি বুঢ়ীলাই কয় ।
চৰে সৰুৱাম দাঁত কাক কৰো ভয় ।
দৰ্পহাৰী ভগবান আতৰত বব ।
বুঢ়া মাৰে পানী আনি কৃষ্ণক জীয়াব ।
আমাক বুলিব সতী দহিব নোৱাৰি ।
নিজে নিজে হতভাগী মৰ জ্বলা পুৰি ॥
হাই দণ্ড শুনি ব্যস্ত হই যশোমতী ।
কুটীলাৰ হাতে ধৰি বোলে ক্ষমা সতী ॥

কাম নাই মিছা হাই নকৰিবি আই ।
মাৰ জীয়েৰৰ গুণ অবিদিত নাই ।
যাৰ তাৰ কথা শুনি নহবি বেজাৰ ।
মানীয়ে মানীৰ মান পাৰে বৃজিবৰ ।
যশোদাৰ বৃজনীৰে কুটীলা মানিনী ।
শাঁত হৈ কয় ক'ত আছে নীলমণী ।
এই বুলি মাজিয়ে তালৈকে যাই ।
য'ত জ্ঞানশূন্য হৈ আছে শ্যামবাই ।
চাই কয় শুন আই কিভয় তোমাৰ ।
এতিয়া অনিম পানী নদী হই পাৰ ।
বৈদ্যে কয় চুলি সেতু পাৰ হৈ গৈ ।
পানী আনাই বিষ্কা জাৰি কাষে লৈ ।
জটীলাই পানী আনি সতী নাম পাৰ ।
ব্ৰজৰ তিৰোতা সবে কলঙ্কিনী হ'ব ।
জীয়াৰী বোৱাৰা হল লাজে তলমূৰ ।
মৰাৰ নিচিনা প্ৰায় বৃঢ়ী বাঁৰী বোৰ ।
সকলোৰ পাপ কথা আজি হে ওলালে ।
ভাবিছে ব্ৰাহ্মণ শূদ্ৰ ক্ষত্ৰিয় গোৱালে ।
নৰ নাৰী চিন্তা কৰে কলঙ্কৰ কথা
জটীলা ও কুটীলাই আমি পতিব্ৰতা ।

নিশ্চয় ইবাৰ, হ'ব পাৰ পাৰ,
স্বাৰধান হই গ'লে ।
কিন্তু নোৱাৰিবি, কঁপি পিছলিবি,
মোৰ মনে এই বোলে ।
নালাগে যাবলৈ, পানী আনিবলৈ,
এতিয়াই মই যাম ।
সেতু পাৰ হই, পানী আনো গই,
ৰাখোঁগৈ সতীৰ মান ।
সতী কুটীলাই, এই বুলি কয়,
বেজৰ ওচৰে গই ।
শুনা বৈদ্যৰাজ, পলমে কিকাজ,
সেতু মাজা ভালকৈ ।
সিপাৰলৈ যাম, সতীহ দেখাম,
এতিয়া জীয়াম হৰি ।
উঠা ডাঙ্গৰীয়া, সেতু কৰি দিয়া,
কুটীলা পবিত্ৰা নাৰী ।
উঠি বৈদ্যৰাজে, আকোঁ সেতু মাজে,
ইদালে সিদালে জুৰি ।
কয় মাতি মাতি, ও যুবতী মতি,
আহাঁহে নকৰা দেৰি ।

যাই উটী উটী, সিরূপ জেউতি,
কোনেও তোলেঁতা নাই ।

ও কুটীলা সতি, এনেনো দুর্গতি,
কোনেনো তুলিব আই ॥

পুকষ তিৰোতা, তামাচা চাঙতা,
সকলো সস্তুট মনে ।

কর্গ্ন অনুসাৰে, ফলভুঞ্জে নৰে,
কুটীলা ভুঞ্জিছে যেনে ।

আতাহেৰে কয়, ইঁয়ে সতী ইঁয়,
পানীতে বু বয়ে মৰ ।

নাহিবি উভটী, মিলাজী যুবতি,
মৰিব উপায় কৰ ॥

হেৰ পোৰা নুখী, চাব পানী জুখি,
ভৰিৰে তলৰ পিনে ।

ককাল কি গ'ল, কিমানলৈ তল,
হয় চা কপালগুণে ॥

যদি কন হয়, তেনেহ'ল তয়,
গুচি আহ গাভক সতি ।

মাৰ ও জীয়েৰে, বঞ্চিবি হুখেৰে,
থাকিব ভুবনে খ্যাতি ॥

(৩৬)

এনে লয় লাজ, তেওঁ নাই লাজ,
সমান জীয়েক নাক ।
মান অপমান, নাই একো জ্ঞান,
নুশনে দিলেও হাক ।

যশোদাক পানী আনিবলৈ বেজে
মানা কৰে ।

কান্দি বোলে যশোদাই বৈদ্য মহাশয় ।
কেনেকই গোপালৰ প্ৰাণৰক্ষা হয় ॥
সতী বুলি অহঙ্কাৰ কৰিব নোৱাৰেঁ ।
কিন্তু ধৰ্ম্ম নাক্ষী কবি এই কব পাৰে ॥
কুমাৰী কালত কিম্বা বিবাহৰ পৰে ।
পাপ চিন্তা অহানাই যশোদা অন্তৰে ॥
স্বামী বিনে আন জন পিতৃ সম দেখেঁ ;
পাতিৰ চৰণে মতি চিৰকাল বাপে ॥
সতীৰ নিচিনা গুণ কোন ভাগ্যে পাম ।
তাপি কৰিছো সাহ পানীলই যাম ॥
আনিব পাবিলো পানী জায়লো গোপাল ॥
নাইবা জানিম মোৰ পুৰিছে কপাল ।
বৈদ্যে কয় অ জননী তুমিতো পাৰিবা ।
চুলি সেতু পাৰহব কিয় নোৱাৰিবা ॥

কিন্তু মাকে ঔষধাদি সস্তানক দিলে ।
একো ফল নাই বলি বৈদ্য শাস্ত্রে বোলে ।
এতেকে জননী পানী আনিলে বিহ'ব ।
তুমি পানী আনি দিলে কি ফল ফলিব ।

বৈষ্ণব সতী গণনা আৰু বৈষ্ণব নিন্দা ।

বাক আই গণি চাওঁ আৰু কোন সতী ।
কোন নাৰী পতি ব্রতা আৰু শুদ্ধাতি ।
পাঁচ বছৰাঘা এটী লৰা মাতি আনা ।
তাৰ পৰা ভাল বেয়া যাব আই জনা ।
বেঙ্গৰ বচন শুনি উপানন্দ গ'ল ।
তেতিয়াই ল'ৰা গই উপস্থিত হল ।
বেঙ্গে কয় লৰাটীয়ে আখৰ নিচিনে ।
নুবুজে ই বেয়া ভাল ধেমালিৰ বিনে ।
খাইমাটী লই হাতে মাটীত আকিব ।
তাতে যে সতীৰ নাম পৰকাশ হ'ব ।
ইয়াতো কোনোৰ যদি সন্দেহ লাগিছে ।
তেন্তে আন ল'ৰা মাতা যাকে ইচ্ছা আছে ।
সকলোৱে নাই নাই নাই বলি ক'লে ।
বেঙ্গে জাৰি খৰি মাটী তাৰ হাতে দিলে ॥

কয় বোপা । ইচ্ছামতে ইয়াতে আঁকা ।
লবাই মাটিত আঁকে, কৰি অঁকা বঁকা ।
বহুত বেলিৰ পৰে আকৌতে আকৌতে ।
“ব” আখৰ লেখা হ’ল ল’ৰাটীৰ হাতে ।
সতীৰ নামৰ এই “ব” আখৰ আদি ।
কোনে চোৰাঁ । চোৰাঁ আহি ইচ্ছা হয় যদি ।
কোনোবাই বস্তা বমা বহেশ্বৰী কয় ।
কোনোবাই কয় ব তে বসবতী হয় ।
বেজে কয়, অনুমানে কেনেকই হ’ব ।
গণনাত পূৰা নাম নিশ্চয় ওলাব ।
পুখি পৰি মন্ত্ৰনাত খই মাটি ধৰি ।
লবাক আঁকিব দিলে অঁকা বঁকা কাৰ ।
বতে আকাৰ যোগ কৰিলে লবাই ।
বা দেখি বহুত লোকে কৰে হাঁয় হাঁয় ।
দেখোঁতে দেখোঁতে ধ আখৰটা লিখিলে ।
আঁকি বাঁকি পাচে ধতে আকাৰ আঁকিলে ॥
স্পষ্ট ভাষা নাম দেখি কয় সৰে উঁক ।
কলক্ষিণী বাধা তাজ মন্তী হ’ল নে কি ?
ছুফ্ট বোৰে কয় বেজ ! তোৰ সিটো গুৰু ।
নৰৰ আকৃতি যদি তথাপিহে গক ।

পশু অধ্যাপকে তোক পশু জ্ঞান দিলে ।
জ্যোতিৰ বিদ্যাত বৰ শিক্ষিত কৰিলে ।
জুটীলা ও কুটীলাক অসতী কাবলি ।
কলঙ্কিণী বাধিকাক সতী বুলি কলি ।
বাজ দৃতে জানে যদি মথুৰালৈ নিব ।
বন্দা শালে বান্ধি থৈ পূৰস্কাৰ দিব ।
এতিয়াই পলা তই নকৰিবি দেৰি ।
জানিলে বজাৰ লোকে দিব হাত কেৰি ।
বেজে কষ কিনো ভয় দেখা হেৰ মোক ।
নহ'ও ব্ৰজৰ গোপ ভয় পাম তোক ।
সতীনে অসতী বাধা ক'ব পাৰে বাধা ।
গণনা কৰোঁতে মোক কিয় দিয় বাধা ।
বাধিকা অসতী হ'লে তাৰ ফল পাব ।
নৰনাৰী সকলোৱে গৰিহনা দিব ।
ৰাজাৰ লোকৰ ভয় কেলেই দেখাব ।
অজলা লৰাৰ দৰে কিয় ভুৰুকাৰ ।
বাধা সতীহ'ল কিনো হানি তইতৰ ।
কিনো অপকাৰী বাধা তিৰী পুৰুষৰ ।
বাধা সতী শুদ্ধমতী গণি গঢ়ি পালে ।
প্ৰকাশ কৰিলোঁ বুলি এত গালি খালোঁ ।

এক সেৰ গাখীৰত এক সেৰ পানী ।
মিহলাই বিক্ৰি কৰে গোপ গোৱালিনী ॥
তাল মানুহেৰে সৈতে নাই ব্যবহাৰ ।
বঙ্গকৱা মানুহেৰে কৰি কাৰবাৰ ॥
ভ্ৰত সততা নাতি কিৰূপে শিকিবি ।
তৰস্কাৰ পুৰস্কাৰ কিয়নো নিদিবি ॥
অত্ৰিয় কি ভ্ৰাস্কণৰ ঘৰলট গলে ।
চিৰকাল ভ্ৰুভাৱে ব্যবহাৰ মিলে ॥
নেগাথে বেজাৰ মোৰ গালি পৰা শুনি ।
গোপৰ কহুৱা মাত গুচিব কাহানি ॥
বেজে খঙ্গ কৰা দেখি বুজাবোৰে কয় ।
এনেই নিন্দাকৰা মৃগুত নহয় ॥
কোনে কাৰ কথাশুনে সকলো প্ৰধান ।
কবিৰাজে আধাৰণা পাই বাক্য বান ॥

বাধা সতীহোৱাত যদুঘোষৰ আপত্তি ।

যদু ঘোষ আদি পালে মধুৰাৰ পৰা ।
দহ বেচা শিকা বাস্কা লই হ'ল খাৰা ॥
কয় মোৰ বৰঘৈনী ৰামা গোৱালিনী ।
কিয়নো নহব সতী মৰেঁ। ভানী শুনি ॥

মিছাতে তাইক লোকে অপবাদ দিলে ।
এবছৰ পাৰ্চঁমাহ আলগে ৰাখিলে ।
পণ্ডিতৰ বিধিলই বহুটকা ভৰি ।
উদ্ধাৰ কৰিলেঁ; মই পৰাচিত কৰি ।
সমজুৱা গোৱালক ভোজ ভাত দিলোঁ ।
ছকুৰি ওঠৰ টকা খৰছ কৰিলোঁ ।
তাক এৰি গুৰু আৰু সমাজৰ দাই ।
ভাঙ্গোতে আঢ়ই কুৰি ধাৰ লাগি যাই ।
তেতিয়াৰে পৰা তাই আছে সতী হই ।
শুনানাই বদনাম আজিলকে মই ।
একেলগে যাওঁ ছয়ো মথুৰাৰ হাতে ।
কদাপি নায়াই, বামা যমুনাৰ ঘাতে ।
ঘৰৰ বনত থাকে ঘৈনী ৰামেশ্বৰী ।
পানী আনি দিওঁ মই ভাৰ ভাৰকৰি ।
তেওঁ গণনাত আজি ৰাধা হল সতী ।
দেখা দেখি যিজনীৰ কৃষ্ণ উপপতি ॥
দোষ কৰি দাই ভৰি পৰাচিত হলে ।
পাপদূৰ হয় বুলি হিন্দুশাস্ত্ৰে বোলে ।
তেনেকই শাস্ত্ৰমতে পৰাচিত হোৱা ।
ৰাধাৰ উচিত হয় নহয়ে বা কোৱা ।

ৰাধিকাৰ অপবাদ কিদৰে বা মাৰ ।
পৰাচিত হবলই কোনে বিধি দিব ।
গিৰিয়েক শাহুৰেক ননন্দেক যেনে ।
অবশ্ৰে বোৱাৰী জনী হ'ব লাগে তেনে ।
কাৰো মন কান নাই মনে মনে ৰয় ।
কিদৰে নো ৰাধাৰ কলঙ্ক দূৰহয় ।
কি গুণত এনে ৰাধা সতী হ'ব পাৰে ।
পৰাচিত হৈয়ো ৰামে কিয়নো নোৱাৰে ॥
আক এটা কথা কওঁ শুনা সৰ্ব্বজনে ।
ৰামেশ্বৰী দোষী বুলি কৈছিলে নো কোনে ।
ধৰ্ম্মৰ শপথ খাই কোনেও নকলে ।
তেওঁ পৰাচিত হৈ কলঙ্ক গুচালে ।
বৈদ্যৰাজ ডাঙ্গৰীয়া গলা তুমি ভুলি ।
আকউ গণনা কৰা পাঁজী পুথি মেলি ।
ৰাধা নাই ৰামা হ'ব গণি চালে পাবা ।
মা কৰোঁতে ধা কৰিলা নিশ্চয় জানিবা ।
তুনাই গণিব যদি পোৱা তুমি লাজ ।
তেন্তে এটা কাম কৰাঁ হেৰা বৈদ্যৰাজ ।
ৰাধা ৰামা তুয়ো জনী ব্ৰজে হক সতী ।
বধ লাগে, গোপিনীৰ গুচোৱাঁ অখ্যাতি ॥

মই ক'লে মোৰ তাই সেতু পাৰে যাব ।
পাতিবাক্য সতীনাৰী নোৱাৰে লজ্জিব ।
আৰু যদি বাধিকাই পৰীক্ষালৈ যায় ।
তাতেও বৈনৌয়ে মোৰ নখৰিব দাই ।
পিচে যদি তেওঁ পানী নোৱাৰে আনিব ।
মোৰ তায়ে পানী আনি গোপাল জীয়াব ।
যত্ন কথাত বেজে একো নেমাতিলে ।
বুজিলে অজলা গোপ মিছাই বকিলে ।
বাধা বামা সমজ্ঞান কৰে যেই জনে ।
সকলোৰে বুজে তাৰ জ্ঞান বুদ্ধি কেনে ।

—

তিৰোতা বোৰৰ বাধাৰ বিষয়ে নানা কথা ।

বকি বকি গালি পাৰি যত্ন বোধ গ'লে ।
বহুতে বহুত কথা বৈচুৰাজে বোলে ।
সৰলা বিমলা শ্যামা বগলা মাধবী ।
গালত হাত দি কয় কিনো আৰু কবি ।
দেখা দেখি বাধিকাৰ কীৰ্ত্তি সবে জানে ।
তেওঁ বাধা হ'ল সতী বৈচুৰ বিধানে ।

শুনিছিলেঁ। কলিকালে সবে বেয়া হ'ব ।
অসতীয়ে সতী বুলি উচ্ছপদ পাব ।
দ্বাপৰ যুগত দেখেঁ। কলিৰ নিচিনা ।
দ্বিচাৰিনী সতী হ'ল ইকি বিড়ম্বনা ।
জগত ঘোষৰ মাকে হাঁহি হাঁহি কয় ।
বুজিব নোৱাৰেঁ। আই ! কিহত কিহয় ।
যি বাট মুকলি হয় সেই বাটে যোৱা ।
জ্ঞানীৰ উচিত ধৰ্ম্ম বুজি স্তজি লোৱা ।
পতি এৰি উপপতি ভজে যেই জনী ।
তায়ে হয় পতিব্ৰতা জ্যোতিষৰ বাণী ।
যদি তাই আজি সেতু পাৰ হব' পাৰে ।
আক পানী আনে যদি বিষ্কাৰ জাৰিৰে ।
তেনেহলে তহঁতেও সেই বাটে যাবি ।
পুৰনি কালৰ নীতি সকলো এৰিবি ।
বিয়াতা মুনিহ এৰি আনলৈ গ'লে ।
সি নাৰীৰ পৰিত্ৰাণ নাই কোন কালে ।
এই পৰাচীন কথা সকলোৱে মানে ।
কলিৰ কুটীল গতি কোনেও নাজানে ।
এতিয়া তামাদি হ'ল আগৰ বচন ।
দেখুৱাব বেজে আজি তাৰ নিদৰ্শন ।

কনা খোৰা কলা অক্ষ মুৰ্থ পতি লই ।
বহু তিবোতাই আছে বহু ক্লেশ সই ।
ৰূপবতী গুণবতী ননীৰ পুতলী ।
হজুৱা স্বামীক ভজে নাপাই মুকলি ।
শাস্ত্ৰৰ নিষেধ আক ভয়ে সমাজৰ ।
অমৃতক এৰি, বিস কৰিছে আদৰ ।

* * * * *
* * * * *

কোনোৰে নিন্দিলে বাধা পটন্তৰ দিবি ।
কিন্তু আই হাই দন্দ একো নকৰিবি ।
লাহে লাহে ন নিয়ম সমাজে চলিব ।
পুৰনা কালৰ ৰীতি সবে এৰি দিব ।
বুঢ়ীৰ বচন শুনি কয় বিমলাই ।
নতুন বাটেৰে যাব মোৰে ইচ্ছা যাই ।
কিন্তু এটা কথা কওঁ হেৰা বুঢ়ী আই ।
গাভৰু জীয়েৰ লক্ষ্মী আক মাৰদাই ।
বৰ দুখে আছে মুৰ্থ চহা স্বামী পাই ।
নৰৰ অধম একো ৰূপ গুণ নাই ।
খাবলৈ পিন্ধিবলৈ থাকিবলৈ ঘৰ ।
একো নাই আন দুখ নোৱাৰো কবৰ ।

বুজাই ববাই গৈ উপদেশ দিয়া ।
জাঁয়েৰ হতঁক আগে এই বাটে নিয়া ।
তাৰ পাচে লাহে লাহে সকলোৱে যাব ।
পুৰণি নিয়ম আই নিশ্চয় গুচিব ।
বধ লাগে ছয়ো হাতে ধৰিছো চৰণে ।
নতুন নিয়ম চলা আই বন্দাবনে ।
বিমলাৰ কথা শুনি ঠাট্টা কৰা জানি ।
খঙ্গ জলি কয় হেৰ কিকলি সতিনী ।
মোৰ জাঁয়েকৰ ছুগে তোৰ দুখ কিয় ।
ভাল কথা কলে তাকে বেয়া ভাবে নিয় ।
সকলোৰে ভাল বেয়া মোৰ আছে জনা ।
যি ইচ্ছা কৰ তোক কোনে কৰে মানা ।

* * * *
* * * *

যশোদাই বাধিকাক বিচাৰি অনা, আৰু
জটীলা কুটীলাৰ নিষেধ ।

বৈদ্য মহাশয়ে কয় আনন্দ মনেৰে ।
ভাগ্যবতী বাধা সতী ক'ত বাস কৰে ।

কাৰনো জীয়াৰী তেওঁ কাৰনো গৃহিণী ।
সকলোলোৱে কিয় বোলে; ৰাধা কলঙ্কিনী ।
কাচৰ ভিতৰে যদি হীৰা বাস কৰে ।
সি হোৱাকো বেচা যায় সমান্য বেচেৰে ।
গোপিনী কাচৰ মাজে ৰাধা হীৰা বই ।
ছুখেৰে নিযাব দিন কলঙ্কিনী হৈ ।
সোনকালে মাতি আনা পলঙ্গ নকৰা ।
উচিত নহয় আই ! গিছা কাল হৰা ।
তিৰোতাৰ সমাজত গই যশোদাই ।
ৰাধাক বিচাৰ কৰি দেখাকে নাপাই ।
বৃন্দায়ে ৰাণীক কয় শুন। ৰাণী আই ।
সি কালে ঘৰৰ চুকে ৰাজ কন্যা ৰাই ।
বেগে গই যশোদাই ৰাধাৰ ওচৰে ।
মাতিলে হাতত ধৰি মধুৰ মাতেৰে ।
নাই মাত নাই বোল গাত সাৰ নাই ।
আছে দেহ পৰি, জীব নাই বোধ হয় ।
যশোদাই কয় বৃন্দে ! ধৰাঁ ধৰাঁ ধৰাঁ ।
ৰাধিকাক, জীয়াবৰ সহুপায় কৰা ।
সুগন্ধি ও সুশীতল, গোলাপৰ পানা ।
বন্ধ লাগে ৰাধিকাৰ মুৰে দিয়া আনি ।

তালপাত বিচনীৰে বিচিবলৈ ধৰা ।
হাঁয় ! হাঁয় ! কিনো হল বুজিব নোৱাৰো ॥
বহু উপায়েৰে একো কৰিব নোৱাৰি ।
বুন্দা ওচৰলৈ গৈ কয় হেৰা প্যাৰি ॥
শ্ৰীকৃষ্ণ জীৱন পালে কৰা দৰশন ।
কমলিনী কিয় হলি এনে অচেতন ।
কৃষ্ণনাম শুনি ৰাধা চকু মেলি চাই ।
যশোদা বুন্দাৰ তাত দেখিবলৈ পাই ।
বুন্দাক ওচৰে মাতি কয় মনে মনে ।
আক কি জীৱনে দেখা পাম কৃষ্ণধনে ।
কি ছল কৰি মাতি বঢ়ালী যাতনা ।
কৃষ্ণহীন প্ৰাণ সখি ! নকৰো কাঁমনা ॥
শোকৰ সাগৰে লোপ, গই মোৰ জ্ঞান ।
নাছিল কৃষ্ণৰ জ্ঞান আছিলো অজ্ঞান ।
ৰাধিকাৰ মাত শুনি যশোদা ৰঙ্গৈৰে ।
চুমা খাই কয় আই আহা মোৰ ঘৰে ।
বৈদ্যে গণি কলে আই ! তুমি ব্ৰজে সতী ।
দয়া কৰা দয়াবতী ! গুচোৱা দুৰ্গতি ।
আই! আই পানী আনি গোপালৰ প্ৰাণ ।
দান কৰি ৰাধা সতী, বাখা যশ মান ॥

বাধিকাই যশোদাৰ এই কথা শুনি ।
স্বন্দাৰ মুখলৈ চাই আচৰিত মানি ।
বহুবা তিবোতা মই ব্ৰজৰ ভিতৰে ।
বেজেনো গণিছে, যাওঁ কিৰূপ সাহেবে ॥
স্বন্দাই বাধাক কয়, একো ভয় নাই ।
সতী কি অসতী তুমি বিদিত গৌসাই ॥
জপ কৰি হৰি নাম বুলি হৰি হৰি ।
পানী আনিবলৈ যোৱা লই বিক্ৰা জাবি ॥
বিপদ উদ্ধাৰ কৰ্তা শ্ৰীমধুসূদন ।
বাধিকাই এই নাম কৰি উচ্চাৰণ ॥
যশোদাৰ পাচে পাচে লাহে লাহে যাই ।
জটীলা ও কুটীলাই দেখিবলৈ পাই ॥
কুটীলাই বাধিকাৰ হাতে ধৰি কয় ।
কলৈ যাব হতভাগী নাই লাজ ভয় ॥
পগলা বেজৰ কথা মুশুনিবি বাধা ।
একোশুণ নাই তাৰ জ্ঞানশূন্য গাধা ॥
স্বন্দাবনে সতী নাৰী বিচাৰি নাপালে ।
তোক সতী সাধী বুলি গণি পঢ়ি ক'লে ॥
কাৰো কথা মুশুনিবি থাক বহি থাক ॥
জটীলাই কয় উঠি বাণী যশোদাক ॥

বাহুৱাণী ৰাধিকাই পানী আনি দিব ।
তাৰে সেই মুৰ্খ বৈদ্যে কৃষ্ণক জীয়াব ॥
তাৰ কথা শুনি আই ৰাধাক নিনিবা ।
দোষী শ্ৰীৰাধাক আক দোষী নকৰিবা ॥
যশোদাই বিনয়েৰে কয় জটীলাক ।
যাবলৈ নিষেধ কিয় কৰা ৰাধিকাক ॥
ঈশ্বৰৰ ইচ্ছা আই বুজিব নোৱাৰি ।
কিবা জানি ৰাধিকাই হয় সতী নাৰী ॥
পৰীক্ষাত উঠিবলৈ পাৰে যদি তাই ।
ইয়াৰ সমান আক ভাল কথা নাই ॥
বেটাৰ বোৱাবী ৰাধা, সতী যদি হয় ।
তাৰ সমনীয়া স্ত্ৰ, একোৱে নহয় ॥
যশোদাৰ নানাকল্প প্ৰবোধ বচনে ।
ৰাধিকাক যাব দিলে, বিবস বদনে ॥
শ্ৰীৰাধাক লই গই বেজৰ ওচৰে ।
কয় এই কমলিনি, সতী ভ্ৰজ পুৰে ।
সেতু সাজি সোনকালে, দিয়া মহাশয় ।
নামানে প্ৰবোধ মনে কি জানি কি হয় ॥
গণনা হওক সৰ্টা ৰাধা হক সতী ।
কবোক ঈশ্বৰে কৃপা, শুচোক দুৰ্গতি ॥

এই বুলি ওপৰলৈ কৰি ঘোৰ হাত ।
বাণীয়ে ঈশক কৰে স্তুতি প্ৰণিপাত ।

—০০—

বাধিকাৰ কৃষ্ণ স্তব, আৰু সেতু পাৰ হৈ
পানী অনা ।

নকৰি। পলম বেজে, সেতু সাজি দিলে ।
ভয়ে ভয়ে গ'ল বাধা যমুনাৰ কুলে ।
যমুনাৰ পাৰে বহি কৃষ্ণে ধ্যান কৰি ।
বহিলে শ্ৰীমতী বাধি কৃষ্ণনাম স্মৰি ।
চিত্ত পটে, শ্ৰদ্ধাভক্তি-নৈবেদ্যাদি সাজি ।
পতি পূজা কৰে সতী দেখা দেখা আজি ।
মনে মনে জপ কৰে হৰি হৰি হৰি ।
জগতৰ গতি মতি, পতি বংশীধাৰী ।
অগতিৰ গতি হৰি শ্ৰীমধুসূদন ।
বিপদৰ বন্ধু তুমি পতিত পাৰন ।

জন্ম জন্মান্তৰে আই, ই দুখনী যশোদাই,
বেচা গলোঁ তোৰ ঠায়ে, চিৰবশ হ'লো ।
মোৰ এই দেহ মন, যি আছে গৃহস্থী ধন,
গুণৰ সলনি আই তাকো সমৰ্পিলো ।
ভাগ্য মাক বাপেকৰ, এনেকুৱা জীয়েকৰ,
জনক জননী হ'ল কিনো পুণ্য ফলে ।
সতী কন্যা গৰ্ভে ধৰা, জীবন সাৰ্থক কৰা,
মাৰৰ নিচিনা নাই ইভৱ মণ্ডলে ।
পূৰ্ব্বজনমত মাৰে, বহুক্ৰেণে তপস্যাৰে,
মাগিছিল বোধহয় কন্যা বত্ৰবৰ ।
সেয়ে হে সতীৰ মাক, সতী কন্যা বাধিকাক,
লভিলে তুলনা যাৰ নোৱাৰেঁ দিবৰ ।
কোনেনো ইচ্ছা নকৰে, শত পুত্ৰ সলনিৰে,
তোৰদৰে এটা সতী কন্যা লভিবৰ ।
সাৰ্বিত্ৰী সীতাৰ মাক, বত্ৰগৰ্ভা কয় যাক,
তাতোকৈ শতগুণে যশস্যা মাৰৰ ।
একচন্দ্ৰে যেনেকই, অক্ষকাৰ দুবহই,
জগত উজ্জ্বল কৰে তই সেই দৰে ।
জ্বলাই যশৰ চাকি, ভুবণে যশস্যা বাধি,
দুয়োকুল উদ্ধাৰিলি সতীত্ব গুণেৰে ।

এইবুলি ঘণে ঘণে, যশোদাঈ হৰ্ষমনে,
চুমাখাই শত মুখে বখানে বাধাক ।
মৰম চেনেহে কয়, কৃষ্ণৰ অধিক তই,
স্নেহআক আদৰৰ সোনাযুখী মাক ।
কৃষ্ণ আদৰৰ হয়, কিন্তু মৃত কৃষ্ণ তই,
যমৰ হাতৰ পৰা দিলি মোক আনি ।
যদি শত জন্ম ধৰেঁৱা, ইঞ্চণ সৃষ্টিব পাৰেঁৱা,
এনে দূৰ আশা মই নকৰেঁৱা জননি ।
মৰাপুত্ৰ পাই মাকে, যেনেকই বাধিকাকে,
মৰম কৰিছে তাক কোনে বৰনিব ।
নাছিল ভৰসা মনে, ঘূৰি পাম কৃষ্ণধনে,
হুৰ্ভাগিনী যশোদাৰ মৰা পুত্ৰ জীব ।

শ্ৰীকৃষ্ণৰ চৈতন্য যশোদাৰ কোলাত বাধ-
কৃষ্ণৰ ভোজন আৰু যশোদা, বোহিণীৰ
আনন্দ ।

বাধিকাক কোলালই, বেজৰ ওচৰে গই,
কয় বেজৰাজ দিয়া ঔষধ খুৱাই ।
বৈষ্ণবাজে দাক মাৰি, পানীৰে মিহলি কৰি,
কৃষ্ণৰ মুখত দিলে মাকে আছে চাই ।

গৰখীয়া বিলাকৰ আনন্দ ।

শ্ৰীদাম স্তদাম আদি বখীয়া সকলে ।
নাছে বাগে গাই বঙ্গে বজাব চোতালে ।
মাতি কয় কৃষ্ণ দদা বাঁহী কি কৰিলি ।
মৰমৰ বাঁহী কত পেলাই এৰিলি ।
চাই বজা, বাঁহী বজা, নাচি নাচি ফুৰ ।
কি হল পাখীৰ চূড়া শুদা কিয় মূৰ ।
কোনে কাঢ়ি নিলে বাঁহী কলৈ গল চূড়া ।
বজাহই এনে বেশে অযুগুত ফুৰা ।
পিন্ধ ভাই ! চূড়া পিন্ধ হাতে লব্ব বাঁহী ।
নাজাননে আমি দেহ তই কৃষ্ণ দেহী ।
বখীয়াৰ ভিতৰত তই কৃষ্ণ প্ৰাণ ।
আহি তই বখীয়াৰ কৰ প্ৰাণদান ।
তই বিনে এইদেহ মৰাৰ নিচিনা ।
একদিনে একযুগ, প্ৰাণ তই বিনা ।
কিয় মৰিছিলি ভাই, বুজিলি কিমন ।
আছিলি শিলৰ দৰে কিয় অচেতন ।
যদি আক মৰ ভাই লগে লই যাবি ।
জীৱবধ লাগে যদি আমাক এৰিবি ।
বিচ্ছেদ যাতনা তোৰ নোৱাৰেঁ। সহিব ।

নোৱাৰেঁ। চকুৰে মৰা দেহ নিৰখিব ।
 অলপ পলম আক হোৱা হলে ভাই ।
 দেখিলি হৈ ব্ৰজ্ঞে আক গৰখীয়া নাই ।
 সকলোৱে তোৰ শোকে কৰিছিলোঁ পন ।
 সূৰ্য্য অস্ত কালে সবে এৰিম জীৱন ।
 বখীয়াৰ মন দুখ বুজিবলৈ পাই ।
 ভক্তপ্ৰাণ কৃষ্ণচন্দ্ৰে বুলিছে বুজাই ।
 নকৰিবি দুখভাই । মোৰ মুখ চাই ।
 যিহবৰ হল ভাই নকৰি ছনাই ।
 কিয়নো মৰিলেঁ। মই কিয়নো বাঁচিলোঁ ।
 কৰেঁ। বুলি কৰিবলৈ একোকে নোৱাৰেঁ ।
 বিধিৰ বিধান ভাই ! সবে ভোগ কৰেঁ ।
 মৰিবলৈ বাচিবলৈ সাধ্য আছে কাৰ ।
 ভাল বেয়া কাৰ্য্য মানে বিধি অধি কাৰ ।
 এই কথা সঠা জানি দোষ ক্ষমা ভাই ।
 দয়াৰ ভিখাৰী এই বখীয়া কানাই ।
 কৃষ্ণৰ কথাত তুট সকলোৱে হ'ল ।
 মন দুখ শোক তাপ দুৰলই গল ।
 আগৰ নিচিনা হ'ল সবল অস্তৰ ।
 বখীয়া বখীয়া বাক্ নাই ভিন পৰ ।

বৈদ্য বিদায় ।

নন্দ যশোদায়ে, কাকুতি বিনয়ে,
বেজক কৰিছে ভূতি ।
ভুমি কি বিধাতা, কৃষ্ণ প্রাণ দাতা
অথবা কৈলাস পতি ।
কিন্মা হোৱা হৰি, গোলোক বিহাৰী,
বেজৰূপে অৱতাৰ ।
হেৰা দয়া ময়, অনাথ আশ্ৰয়,
কৰিলা বিপদ পাব ।
মৰা জীয়াবৰ, কি সাধ্য নবৰ,
দেৱৰ অসাধ্য কাম ।
ভুমি বৈদ্য ৰাজ, কৰিলা সিকাজ,
ৰাখিলা অক্ষয় নাম ।
তোমাক দিবৰ, কি আছে আমাৰ,
নিচেই দুখীয়া আমি ।
দয়া প্রকাশিলা, পুত্ৰ দান দিলা,
দয়াৰ সাগৰ ভুমি ।
ৰূপ আক সোন, বসন ভূষণ
ধিমান ঘৰত পালে ।

হাতে নাকে কাণে, যি আছিল মানে,
সকলো আগত ধ'লে ।

ভাল চাই চাই, গাখীৰতী গাই,
বেজৰ আগত দিলে ।

কয় যি সামান্য, নিচেই নগণ্য,
পৰিতোধ হ'ম নিলে ।

বৈদ্য বাজে কয়, অলপ নহয়,
বিস্তৰ সম্পতি পালো ।

জনক জননী, মিঠা মাত শুনি,
বিশেষ দস্তুট হলোঁ ।

গুকৰ বচনে, চিকিৎসাৰ ধনে,
অধিকাৰ মোৰ নাই ।

নিয়া ওভোটাই, একো দোষ নাই,
ধন বস্তু আক গাই ।

গোপালৰ দৰে, স্নেহ মৰমেৰে,
দেখিবা বাখিবা মনে ।

পাহৰি নাযাবা, পুত্ৰ ভাবে চাবা,
গোপাল তোমাৰ যেনে ।

এই বুলি বৈদ্যবাজে মেলানি মাগিলে ।

বিনয় বচনে বেজে বিদায় কৰিলে ।

নন্দ যশোদাক বেজে পৰণাম কই ।
মনৰ হৰিষে যাই লাহে লাহে কই ।
দেখোঁতে দেখোঁতে তেওঁ অদৰ্শন হ'ল ।
ক'বকে নোৱাৰে কোনে কোন পিনে গল ।
মহেন্দ্ৰে বাণীক কয় কালৈ চিন্তা কৰা ।
সহজ চিন্তাত তেওঁ ক'ত দিয়ে ধৰা ।
মানুহ নহয় আই গোপালৰ ওজা ।
নৰৰ অসাধ্য আই, তাৰ লীলা বুজা ।
গোপালৰ নৰীয়াৰ ওজাও গোপাল ।
ওজাকপ ধাৰী, তোৰ পুত্ৰ নন্দলাল ।
কৃষ্ণয়ে কৃষ্ণতে লয় হ'ল যশোমতী ।
তোৰ পুত্ৰ এই ওজা জগতৰ পতি ।

ব্ৰজত আনন্দ ।

নন্দও বাণীয়ে সখী, পাই কৃষ্ণধন ।
কৃষ্ণ বৰ সখী, কৰি কলঙ্ক ভঞ্জন ।
বাধাও পৰম সখী, নিকলঙ্ক হই ।
গৰখীয়া বোৰো সখী, কৃষ্ণ সখা পাই ।

গক গাই সবে স্ত্রী, দেখি কৃষ্ণ বাজে ।
সকলোৱে স্ত্রী আজি বৃন্দাবন মাজে ।
নাই দুখী, সবে স্ত্রী, আজি বৃন্দাবনে ।
দুখৰ বাতৰি ভ্ৰজে কোনেও নাজানে ।
আউসী আন্ধাৰ, বাই বাধিকাৰ মনে ।
প্ৰকাশ কৰিলে আজি কৃষ্ণচন্দ্ৰ জোনে ।
লিখক মহেন্দ্ৰে কয় কিনো চিন্তা তাৰ ।
অগতিৰ গতি কৃষ্ণ মতি থাকে যাৰ ।
মানুহে কবোক নিন্দা অসতী বোলক ।
বাহুৱা তিবোতা বুলি স্পৰ্শ নকবোক ।
তথাপিতো ভক্তপ্ৰাণ চঞ্চল নহয় ।
ভ্ৰজৰ বাধাট দিলে তাৰ পৰিচয় ।
ধৈৰ্য্য ধৰি ভক্তি কৰি তেৱেঁ কি কৰিলে ।
অহঙ্কাৰী নাৰী বোৰে এটায়ে দেখিলে ।
সেই দেখি মিনতিৰে কওঁ আই ইঁত ।
উৰলি নেযাবা কোনো, লেবেলা গৰ্ভত ।
জটীলা ও কুটীলাৰ, কিয় এনে গলি ।
সতী হই ভোগে কিয় কলঙ্ক দুৰ্গতি ।
জগতে আমাৰ দৰে, কোনো সতী নাই ।
এই অহঙ্কাৰে হ'ল, ইমান বিলাই ।

দৰ্পীৰ সকলো নষ্ট, লোকে শাস্ত্ৰে কয় ।
এতেকে দৰপ কৰা, উচিত নহয় ।

কুঞ্জবনত বাধাকৃষ্ণ ।

ৰাতি দুপৰৰ বেলা, কৃষ্ণ কুঞ্জে গ'ল ।
কৃষ্ণ দৰশনে বাধা আনন্দিত হ'ল ।
বিশেষ সাদৰে আজি কৃষ্ণে সস্তাঘিলে ।
বিচিত্ৰ আসন আনি বহিবলৈ দিলে ।
শ্ৰীকৃষ্ণৰ বাওঁ ফালে বহিল শ্ৰীমতী ।
স্নেহৰ মাজত যেনে বিজুলীৰ জ্যোত ।
হৃদিছে বাধাক বাধাকান্তে হাঁহি হাঁহি ।
তোমাৰ পৰম শত্ৰু মোৰ এই বাঁহী ।
ইয়ে বাধা বাধা বুলি চিঞ'ৰিয়ে থাকে ।
এতিলা নকৰে ভয়, লাজ চৰমকে ।
ভূমিও নোৱাৰা ব'ব মাতিলেই যোৱা ।
সেয়েহে সবলা হেতু অপবাদ পোৱা ।
ভূমি মই ছয়ো ভাল বেয়া এই বাঁহী ।
ই নুবুজে ভূমি মোৰ গোলাপৰ পাহি ।

বাহি গোলাপৰ পাহি সৰি সৰি পৰে ।
শ্ৰীমতী গোলাপ মোৰ থাকে একে দৰে ।
চিৰ থিৰ ই গোলাপ নাই লৰ চৰ ।
কাৰ সাধ্য পাৰে ৰূপ গুণ হৰিবৰ ।
ব্ৰহ্মা বিষ্ণু মহেশ্বৰ তিনো লগ হই ।
নোৱাৰে হৰিব ৰূপ প্ৰাণপন কই ।
যি হওক প্ৰাণেশ্বৰী ! মোৰ বোধ হয় ।
বাধা কলঙ্কিনী আৰু কোমেণ্ড নকয় ।
আজিৰ ঘটনা চাই নিশ্চয় নিশ্চয় ।
জানিছে জগত জনে বাধা সতী হয় ।
জটীলা ও কুটীলাই মিছা গঁপ কৰে ।
আমি সতী নাৰী বুলি গঁপতেই মৰে ।
সিহঁতৰো সতী নাম ছৰ হই গ'ল ।
তুমি বিনে সকলোৱে সগনীয়া হ'ল ।
এনে পৰাক্ৰান্তো হৃদি হোৱা নাই ৰাজী ।
যি কৰিলে তুট হোৱা কৰা যাব আজি ;
জানকীৰ দৰে আজি অগ্নিকুণ্ড কৰি ।
জগতক দেখুৱাম ৰাধিকাক পুৰি ।
এদাল চুলিও প্ৰাণ ! কদাপি নোপোৰে ।
থাকিবা আনন্দমনে খুইব ভিতৰে ।

তোমাৰ নিমিত্তে প্ৰিয়ে ! সকলোকে পাৰেঁ।।
নিজ প্ৰাণে এৰিবলৈ তুচ্ছ যোধ কৰেঁ।।
তোমাৰ কাৰণে আজি মৰিছিলোঁ বাই।
জীৱন লভিলেঁ। তব কলঙ্ক গুচাই।
পুত্ৰ শোক দিলেঁ। আজি নন্দ যশোদাক।
নিষ্কলঙ্ক কৰিবলৈ তুমি শ্ৰীৰাধাক।
কোৱোঁ হেৰা চন্দ্ৰমুখি। কি কবলৈ আছে।
নকই মনৰ কথা, দোষ কিবা পাচে।
শ্ৰীমতীয়ে যোৰহাতে কয় বিশ্বপতি।
সন্তোষ লভিলেঁ। নাথ। গুচিল দুৰ্গতি।
দয়া কৰি কলঙ্ক সাগৰে পাৰ কৰি।
দয়াময় নামৰ চিনাকি দিলা হৰি।
ই দাসীৰ হিত অৰ্থে সকলোকে পাৰ।।
নালাগে কবলৈ তাক, পীতাম্বৰ হেৰা।
কিয়নো তোমাক চিনে অভাগী ৰাধাই।
কবলৈ নেলাগে আক হৰি শ্যামৰায়।
মোৰহস্তে প্ৰাণদিলা তাকো দেখা পালেঁ।
ভকত বৎসল তুমি জানিলেঁ। জানিলেঁ।।
কঠিন ভকতি ব্ৰত, পালিব নাজানো।
তেওঁ যে ইমান কৃপা, আচৰিত মানো।।

কিহে দোষ কিহেগুণ, হয় দয়াময় ।
কিহে কৰ্ণ, কিহেতুৰ্ণ, ভাব ওপজয় ।
কোনে নো বুজিব নাথ সেই সব তত্ত্ব ।
নোবাৰে কবলৈ নৰে, তোমাৰ মহত্ত্ব ।
কোনে কয় ভক্তি কৰে কাক ভক্তি কয় ।
কৃপাকৰি ইদাসীক কোবাঁ কৃপাময় ।

ভক্তি কথা আৰু বাধাকৃষ্ণৰ বিদায় ।

বাধাকান্তে কয় বাধা । ভুবন মোহিনী ।
তোমাৰ কি প্ৰয়োজন ভক্তি কথা শুনি ।
তোমাৰ নিচিনা ভক্তি কোনেও নাজানে ।
দেৱ দেবী নাগ নৰে ই তিনি ভুবনে ।
লোভ মোহ কাম ক্ৰোধ আদি ৰিপু বোৰে ।
তোমাৰ ভকতি দেখি ভয়ে যাই দূৰে ।
লাজ ভয় জাতি কুল মান অপমান ।
তোমাৰ ওচৰে প্ৰাণ । সকলো সমান ।
সকলো পাহৰি গলা ভূমি যাৰ বলে ।
তাকে যে বিমল ভক্তি জ্ঞানী লোকে বোলে ।

মই ভকতৰ বশ জানিবা নিশ্চয় ।
তাৰ সাক্ষী দেখা মোক, বাধা কৃষ্ণে কয় ।
আগেয়ে বাধাৰ নাম কৃষ্ণ নাম পৰে ।
উচ্চাৰণ কৰে প্ৰিয়ে । ইতি নি সংসাৰে ॥
মুৰৰ চুড়াতো দেখা লেখা বাধা নাম ।
বাঁহীয়েও কয় বাধা পূৰ্ণ কৰা কাম ।
কপালে তিলক লোৱা তাতো লেখা বাধা
ভক্তি গুণে তুমি হলা কৃষ্ণ প্ৰাণ আধা ॥
বহুদেব দৈবকীৰ ভকতিৰ জোৰে ।
জন্ম লাভিলেঁ মই দৈবকী উদৰে ॥
ভক্তিত যশোদা নন্দে পুত্ৰৰূপে পায় ।
গৰখীয়া কৰি মোক গৰুৰ বখাই ॥
ভকতৰ দাস মই ভক্ত মোৰ গুৰু ।
সম্বন্ধে ভকত শ্ৰেষ্ঠ মই হওঁ সৰু ॥
ভক্তিৰ মাহিমা প্ৰিয়ে সকলে বাখানে ।
ভক্তিত লভয় গুণি কোনে নো ন জানে ।
যি যি ভাবে ভক্তি কৰে সেই ভাবে পায় ।
শাক্ত, শৈব বৈষ্ণৱাদি সব সম্প্ৰদায় ।
ৰাজা প্ৰজা ধনী দুখী ঘেৰে কৰে ভক্তি ।
অতি মৰমেৰে মই দিওঁ তাক মুক্তি ॥

বাধা কৃষ্ণ দুয়ো জনে ভক্তি কথা কয় ।
 এনেতে স্মৃথৰ নিশা অৰুশেৰ হয় ।
 কুকৰা, সৰালী কুলি বিনিধ চৰায়ে ।
 নিজৰ ভাষায়ে কয় কৃষ্ণ বাধিকায়ৈ ॥
 বাধা কৃষ্ণ ! বাধা কৃষ্ণ ! আক বাতি নাই ।
 উঠা কৃষ্ণ ! জগন্নাথ ! উঠা লক্ষ্মী বাই !
 স্বাধীণ ভাবেৰে আজি নোৱাৰে ॥ মাতিব ॥
 শুনিলে আমাৰ মাত মবে মাৰ পাব ॥
 আমিহে জাননী দিওঁ পৃথিবী ভিতৰে ।
 বাতি গ'লে দিন হ'ল বুলি, নাৰী নৰে ॥
 শুনিলে আমাৰ মাত সকলো জাগিব ।
 দেখাপালে দুৰ্গ জনে নানা কথা কব ।
 ধৰিছেঁ চৰণে আমি কৰিছেঁ কাকুতি ।
 উঠা বাধা বাধাকান্ত ! জগতৰ পতি ।
 শূনি চৰাইৰ এই প্ৰভাতৰ গীত ।
 বাধা কৃষ্ণ উভয়ৰ, বিয়াকুল চিত ।
 কৃষ্ণে কয় প্ৰাণ প্ৰিয়ে ! নকৰা অস্মৃথ ।
 যোৱা গই ঘৰলই নকৰিবা দুখ ।
 বজনী প্ৰভাত প্ৰায় আহে দিনমনি ।
 অধোমুখ কিনো তুমি আৰ্ছা ভাবি গুণী ॥

লাহেকই উঠি বাধা বাধানাথে কয় ।
বিদায় দিবলৈ প্রভু ! নোবোলে হৃদয় ।
দামীলই দয়া যেন চিৰকাল থাকে ।
বিচ্ছেদ যাতনা আৰু নিদিবা বাধাকে ।
বাধাৰ কথাত কৃষ্ণে হাতে ধৰি কয় ।
ভুমি গুৰু মই শিষ্য জানিবা নিশ্চয় ।
বাধা মন্ত্ৰে মই কৃষ্ণ হইছোঁ দীক্ষিত ।
বাধিকাৰ প্ৰেম পঢ়া শালীত শিক্ষিত ।
মনে প্ৰাণে মুখে বাধা বাধাময় মই ।
বাধা মোৰ জপ মাত্ৰে জানিবা নিশ্চয় ।
গুৰু কিম্বা গুৰুদত্ত মন্ত্ৰক পাহৰি ।
এতিল নোৱাৰো ব'ব তোমাৰ শ্ৰীহৰী ।
গুৰু গুৰু মন্ত্ৰত্যাগ কৰে যেই নৰে ।
তাৰ দৰে পাপী নাই ইতিনি সংসাৰে ।
নকৰিবা কোনো চিন্তা মোৰ আদৰিণী ।
যোৰ্বাঁ যোৰ্বাঁ যোৰ্বাঁ জীব, আহে দিনমনি ।
এই দৰে বাধা কৃষ্ণ মতা বোলা হই ।
প্ৰভাত কালত ছয়ো গ'ল বৰলই ।
অদৃষ্ট পাবীৰ চকা ঘূৰিল বাধাৰ ।
কলঙ্গিনী নিষ্কলঙ্ক দেখা চমৎকাৰ

চিৰ দিন কাৰো একে সমানে নাযাই
কৃষ্ণৰ পাচত শুক্ল পক্ষৰ উদয় ।
কৃষ্ণত সঁপিলে প্ৰাণ কৃষ্ণে কৰে বক্ষা ।
শ্ৰীবাধাৰ পটন্তৰ সবে কৰা শিক্ষা ।

শ্ৰীকৃষ্ণলৈ মহেন্দ্ৰনাথ সবকাৰৰ নিবেদন।

সবকাৰ উপধিৰ শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ ।
মিনতি প্ৰণতি কৰি কয় যোৰ হাত ।
পতিত পাবন তুমি অনন্ত মহিমা ।
কোনে পাৰে বৰনাব অসীমৰ গীমা ।
জটীলা কুটীলা সতী কলঙ্কিনী হল ।
পতি ভক্তি শুদ্ধাচাৰে, কিনো হল ফল ।
শ্ৰীবাধিকা দ্বিচাৰিণী, নিজপতি এৰি ।
এনে কলঙ্কিনী জনী নিলা পাৰ কৰি ।
পৰীক্ষাত কলঙ্কিনী বাধা হল সতী ।
অসতীয়ে হল সতী সতীয়ে অসতী ।
জানিলোঁ জানিলোঁ প্ৰভু ! জানিলোঁ নিশ্চয় ।
তোমাৰ কৰুণা বিনে একোৱে নহয় ।
আজীবন পতিব্ৰতা ধৰম আচৰি ।
জটীলা কুটীলা হল কলঙ্কিনী নাৰী ।

শ্রীবাধা হওক সতী, নিষেধ নকৰো ।
সতীয়ে কলঙ্ক পোৱা, সহিব নোৱাৰে ॥

নিচেই অজ্ঞানী মই অধম নবৰ ।
কি বুজিম প্ৰভু! হৰিতস্ব মহস্বৰ ।
অন্তৰ্ভাষী হৰি জানা অন্তৰৰ ভাব ।
কুটীল অন্তৰ মোৰ, কপট স্বভাব ।
অন্তৰ মলিন মুখে হৰি হৰি ক'ওঁ
ভকত নামৰ যোগ্য কদাপি নহওঁ ।
এমহা পাতকী নৰে একোকে নাজানে ।
নপিত্ত কৰম দোষে ধৰম গিয়ানে ॥
জন্ম নিয়ালেঁ মই মিছা ভাবনাই ।
নৃবুজিলেঁ কি যে হব অন্তিম দশাই ?
শীঘ্ৰ এনেই গল নৃভজিলো হৰি ।
বহয় লোভত আৰ্ছে সকলো পাহৰি ॥
মছা মায়া মিছা মোহ মিছা ধনজনে ।
এৰাব নোৱাৰে মোৰ ই পায়ণ্ড মনে ॥
চকুৰ আগত যমে টাঙ্গোন জোকাৰি ।
চি এৰিছে, চকুগেলি দেখা নবনাৰী ।
দেখা দেখা বাতি দিনে হেজাবে হেজাবে ॥
যাবলৈ ধৰিছে সব যমৰ নগৰে ।

সৌ যাই কোনো হাঁয় । বাখিব নোৱাৰে ।
কোনেও নহয় কাৰো এভৱ সংসাৰে ।
সজ্ঞ কাম কৰা ধৰ্ম্ম কৰা আবজ্ঞন ।
নাইবা নিস্তাৰ নাই হে জগত জন ।
দয়াময় ! ত্ৰেণ্ড মই মায়াত বন্ধন ।
চিঞ্জিব নোৱাৰেঁ। এনে অদৃষ্ট লিখন ।
জানিছেঁ। সন্মুখে যমে আহিছে নিবৰ ।
তথাপিতো নাই সাৰ এই অধমৰ ।
সোণ কালে নিব কালে কৰ্ম্মফল দিব ।
যমৰ কিঙ্কৰে মো'ৰ নৰক ভুঞ্জাব ।
হৰি পদে বক্ষা কৰা প্ৰভু ! দীনবন্ধু ।
তুমি বিনে কোন পাৰ কৰে ভব সিদ্ধু ।
কুবাসনা কৰাদূৰ হক হৰি ভক্তি ।
চিগিব মায়াৰ জৰি দিয়া নাথ শক্তি ।
কৃপাকৰি কৰা হৰি মন নিৰমল ।
পাপ তাপ দূৰ কৰি দিয়া ধৰ্ম্মবল ।

২৭ সৎশোধকৰ কথা ।

শ্ৰীল শিবনাথ ভট্টাচাৰ্য্য মহোদয়ে ।
তুলি দিবলৈ বুলি পুথি খনি দিয়ে ।
শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ মহাশয়ে লিখা এই ।
বাধাৰ কলঙ্ক ভঙ্গা, চাই ভাল কই ।
যিপাৰেঁ। লিখিলোঁ চাই আনন্দে বেগাই ।
বাধাকৃষ্ণ ব্ৰহ্মণামে লিখনী চণাই ।
আখ্যা ত্ৰিকী কৃষ্ণলীলা নৈষ্ণব সকলে ।
শুনিব আনন্দ মনে কৃষ্ণ ভক্ত দলে ।
তোলোতে গোপাল কথা যি পালে ইয়াত ।
"গোলোকে" বাখিছে তাক হৰিষে হিয়াত ।
আশা কৰেঁ। এনেকুৱা কৃষ্ণলীলাত্ৰক ।
তাক পুথি ভট্টাচাৰ্য্য দেবে প্ৰকাশক ।
শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ সবকাৰ মহাশয়ে ।
গোটাই নতুন পুথি যেন লিখি দিয়ে ।

—*~*~*

শ্ৰীবাধাৰ কলঙ্কক ভঞ্জন সমাপ্তঃ

জাননী ।

উঁথ কাগজত নিয়ম মতে ভাল আখৰেৰে লিখা ।
পাঠ স্বস্ত্যয়ণ বিধি বিধান আদিৰ কিবা পুথি, আৰু
জন্ম পত্ৰিকা কৰিব লাগিলে আমাক জানিবলৈ
দিয়ক ।

শ্ৰীগোলোক চন্দ্ৰ বৰুৱা ।

কাব্য বিনোদ ।

চাইডিং ফেচন । যোৰহাট ।